

מאורות אל העבר

ח אייר תתנו | 03/05/1096

אל קולארהמים שוכן במרומים המציא מנוחה נכונה
 תחת כנפי השכינה במעלות קרושים ומדורים בזה
 הקיץ מזהרים את ראשי האונים האלופים תפוח
 ופרנסים ומנהיגים הנאהבים והנעימים והישרים אשר
 מקרו נפשותם בעננים קשים וקרים אנשים ונשים בחלוח
 ובחורים שנהרגו על קדושת השם האריר בארירם בשנת
 סתיו ובשנת סיו ונתה בכל מקומות אשר ישראל דרים בצאת
 לטבח פשטו צוארם בממות משונות המיתו אותם האבנים
 וקצתם נקברו תיים בקברים ובחוקם גאוני ארץ ראשי
 ישיבות המה המורים וסידים טפונשים אהוה להם תבלים
 וצירים על זאת ספרו הספרים בחמורים ועשבו שקסו
 נפשם על קדושת השם באהבה ביד צרים תקבת נקום
 נקמתם ודמם עלינו ועל כל ישראל והא מיתתם מכפרים
 ויסתורם בסתר בגפיו לעלמם ויצרו בצדור תהיים נשמתם
 יהוא נהלחם ויגור בשלום על משכבם ונאמר אבותי

אב הנהמים שוכן במרומים בקהילת העומים הוא פקיד ברהמים
 ונתממים ותישרים קהילת הקדש שסרו נפשם על קדושת השם והאבות
 והנעימים במיניהם ובמתם לא נקרו: סגורים קלו ופאניות נכרו לעשות רצונם
 והקצורים יקברו אלהים לסובה עם שאר צדיק עולם: ונקום בנינו לעיני נקמת
 דם עבדיו השפוד: ככתוב בתורת משה איש האלואים הילינו עם כדים אנכי
 לקי עם קליב לצריו ונקר אדלוא עמו: ועל ידי עבדך התיאום כחוב לאמרי ונקתי
 דם אנקתי: וישועה בציון ובתבי הקודש: אמר לשה אמתו ביום איתו נאמרי:
 ידע בנינו לעיני נקמת דם עבדך השפוד: ואמר כי דור דמים אמתם ובר ולא עשת
 צדקת עניים: ואמר תין כמים קלא ניות קתין ראש על ארץ רכה: מנהל כדור יעשה
 על בקריו ראש: אשרו יושבו ביתך עור הילוק סלה: הילול

גרות שו"ם

שנים רבות פרחו הקהילות היהודיות בעמק נהר ריין שבגרמניה. בקהילות שו"ם (שפירא, וורמייזא ומגנצא) נהנו היהודים מהגנתם של שליטי המקום, שגשגו כלכלית, ובעיקר עסקו בתורה בבתי מדרשם של רבינו גרשום מאור הגולה, ושל רש"י ותלמידיו. אבל לפתע נקטעה האידיליה. המוני איכרים קנאים נענו לקריאתו של האפיפיור לצאת למסע צלב לארץ ישראל, כדי לגאול את ארץ הקודש מידי המוסלמים. בדרכם למזרח התיכון, החליטו הצלבנים שלפני המלחמה במוסלמים עליהם לטפל ב"כופרים" שעל אדמת אירופה. בח' באייר תתנו"ו (3.5.1096) התנפל ההמון על קהילת שפירא, וימים ספורים לאחר מכן גם על וורמייזא ועל מגנצא. מאות יהודים נרצחו באכזריות. בדילמה שהועמדה בפני היהודים - להתנצר או להיהרג - בחרו רובם בקידוש השם, ויצרו לדורות אתוס של שמירה על אמונת ישראל בכל מחיר. לימי האבלות המסורתיים של "ספירת העומר" שבין פסח לשבועות, נוספה משמעות חדשה. אירועי מסעי הצלב נצרבו בתודעתם של יהודי אשכנז, והונצחו בספרי זיכרונות, בקינות ובתפילת "אב הרחמים" הנאמרת בקהילות רבות מדי שבת.

הקינה לזכר נרצחי הפרעות-מאת Prayer book - Machzor from Altona 1744, ויקפדיה נחל הכלל

מפת עולם

לאירועים נוספים בקרו אותנו:
history.orot.ac.il

